

Hånden – Jean-Marie Straub, Rolle, 2018 (Valerie Massadian)

Forord

Ikke alle Danièle Huillet og Jean-Marie Straubs film indledes med et billede af en håndskrevet dedikation, men deres første film gør, og det samme gør Straubs sidste. *Machorka-Muff*, 1963: “ein bildhaft abstrakter Traum, keine Geschichte.” *La France contre les robots*, 2020: “*pour Jean-Luc.” Herimellem: over halvtreds film. Når man ser tilbage på Huillet og Straubs samlede værk i dag, er det svært at undgå at tillægge sådanne dedikationsbilleder betydning. De peger udad, mod beskueren, som læser dem, og den verden, de tilhører (“Für Holger Meins”, *Moses und Aron*, 1975). De peger også bagud, mod hånden, der skrev dem (Straubs hånd, Huillets ånd). Men frem for alt peger de indad, mod filmene selv: den livskraft, som lyden i deres film fremkalder; den verdenshærdning, som de skanderede tekster udtrykker; den deskriptive kvalitet, som deres billeder er rundet af – det er der alt sammen, før filmene overhovedet er “begyndt”, indlejret i de stumme inskriptioner. Billedet af en håndskrevet dedikation optræder uregelmæssigt i deres film, men

det udtrykker enkelheden og det verdslige nærvær, der er en del af dem alle.

Huillet og Straub var traditionsbundne praktikere og modernistiske billedtænkere. De bar en springkniv i den ene hånd og et kærlighedsbrev i den anden. De arbejdede med omhu og var målrettede, og i enhver af deres film formåede de at frembringe en følelse af, at filmmediet er meget ældre, end det egentlig er: at filmmediet har ligget latent i landskabet, sproget, skriften og kroppen, og at det først nu, i mødet med deres kamera, viser sig fra sin sande side. *Her* ser vi virkelig et træ, *her* ser vi virkelig en krop i protest, *her* oplever vi virkelig et forhold mellem billede og lyd, som er baseret på respekt og retfærdighed.

Det er netop til alt dette, at denne udgivelse er dedikeret. Huillet og Straub har haft afgørende betydning for *Balthazar*. Deres arbejde har implicit og eksplicit formet tidsskriftet samt fyldt dets sider, og vi er glade for at præsentere et væld af historiske og originale bidrag i dette nummer. Udgivelsen består af to dele. I første del belyser essays, breve og samtaler specifikke aspekter af Huillet og Straubs liv og værk. Anden del består af en annoteret filmografi. Den omfatter et utal af stemmer, som giver liv til hver eneste film af Huillet og Straub. I begge dele tilhører stemmerne personer, der enten kendte og arbejdede med Huillet og Straub, eller har været afgørende for formidlingen af deres kunst. Vi er taknemmelige for alle, der har hjulpet med at realisere denne udgivelse.

Til bidragsyderne

Til Danièle Huillet (1936-2006)
og Jean-Marie Straub (1933-2022)

– Oscar Pedersen og Viktor Retoft

Preface

Not all Danièle Huillet and Jean-Marie Straub films open with a handwritten dedication. But their first film does, as does Straub's last. *Machorka-Muff*, 1963: "ein bildhaft abstrakter Traum, keine Geschichte." *La France contre les robots*, 2020: "*pour Jean-Luc." In between: over fifty films. Looking back at Huillet and Straub's work today, it is difficult to entirely avoid adding meaning to such images of jotted-down, half-legible pen scratchings. The dedications point outwards, to the spectator reading them and the world in which they exist ("Für Holger Meins" from *Moses und Aron*, 1975), and backwards, to the hand that wrote them (Straub's hand, specifically, Huillet's in spirit, always). But most importantly, they point inwards – towards the films themselves. The sense of life that the sounds of their films evoke; the world-hardened texts that their images are built upon (including the legendary coloured notations of the rehearsal texts); the descriptive quality of their camera as it pierces into reality – it's all there before the film has even "begun", internalised in mute inscriptions. This image

of a handwritten dedication occurs irregularly throughout their films, but it expresses the simplicity and pent-up weight of reality integral to them all.

Huillet and Straub were traditional practitioners and modernist image thinkers. They carried a switchblade in one hand and a love letter in the other. They worked with care and purpose, and in each of their films, they managed to convey a sense that cinema is much older than it really is: that cinema has lain dormant in landscapes, languages, writings and bodies, and that it is only now, in the encounter with their camera, that it reveals its true colours. *Here* is a tree, *here* is a body in protest, *here* is a bond between image and sound based on respect and justness.

And it is precisely to all of this that the following publication is devoted. Huillet and Straub have been crucial to *Balthazar*. Their work has implicitly and explicitly shaped the journal and filled its pages, and we are pleased to present a wide array of historical and original contributions about it in this current issue. It is comprised of two parts. The first: essays, letters, and conversations, past and present, illuminate specific aspects of Huillet and Straub's cinema. The second: a newly written annotated filmography encompassing a myriad of voices that enliven every single film by Huillet and Straub. In both parts, the voices belong to people who either knew and worked with Huillet and Straub or have been committed to disseminating their cinema. We are grateful to everyone who helped make this publication a reality.

To the contributors

To Danièle Huillet (1936-2006)
and Jean-Marie Straub (1933-2022)

— Oscar Pedersen og Viktor Retoft